

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc listopad w ekspedycji 1 złoty z odnośnikiem przez pocztę 20 groszy więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, zniżeniu pracy, przerwanu komunikacji strzymujący nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu — ceny abonamentu.
— Przy waloryzacji obowiązuje odpowiednia dopłata —

Konto czekowe: P. K. O. Poznań 204.252

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wiersza mn. 7-lin. — 10 groszy, za reklame na stronie 3-linowej w wiadomościach potocznych 30 groszy, na 1-szej stronie 50 groszy. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, środek i piątek.
— Skrytka poczt. 23. — Redakcja i Administracja znajduje się przy ul. Mickiewicza 11. — Telef. 80. —

Nr. 136

Wąbrzeźno, sobota 15 listopada 1924.

Rok V.

„Posłannictwo Polski”

II

Niestety na Zachodzie tylko częściowo spełniła Polska swe zadanie obrońcy Słowiańszczyzny przed naporem germańskim, bo nie obroniła Słowian Zach. przed zalewem germańskim, a sobie jakby na karę dziejową zgotowała bliższe niebezpieczeństwo germańskie — tem niebezpieczniejsze, że nieopatrznie wpuściła krwiożerczych Krzyżaków w swoje ziemie w ziemie sąsiednich Prusaków. — Od Brandenburgji i od Królewca German złutrzyły czyhał na zdobyc — i zniszczył nasz byt samodzielny. Germanie spowodowali upadek Polski, a nieszczęsna Rosja pomogła, bo niestety Polska nie wypełniła też swego zadania na Wschodzie. Wielokrotnie w ciągu wieków nasuwały się okazje bliskiego złączenia Rosji z Polską, była za Zygmunta Wazy nawet okazja połączenia obu narodów pod jednym monarchą polskim, lecz nie rozumiał już naród polski doniosłości takiego kroku, nie chciał ponosić ofiar — i stworzył sobie na karę niebezpiecznego sąsiada, który stał się wreszcie pogromcą i katem. Może uwagi godną jest też ta okoliczność, że bezwstydną Katarzyna była księżniczką niemiecką.

Dzieje naszego narodu bodaj dość wyraźnie uczą nas, że Polska miała takie zadanie, posłannictwo: Na Zachodzie: obronić Słowian przed zachłannością germańską, stawić przeciw germańskiemu „Drang nach Osten” silną zapórę —, a na Wschodzie: nieść między bratnie narody światło wiary katolickiej i zachodnią kulturę — zjednoczyć Słowian w jedno wielkie państwo katolickie, by na Wschodzie stało się niezłomnym przedmurzem przeciw naporowi pogańskich hord.

Polska tylko częściowo spełniła swoje zadanie, nieopatrznie zaniedbała liczne okazje, dane jej ku spełnieniu zadania, ba umyślnie z własną winą stworzyła sobie niebezpieczeństwa — np. wpuszczając Krzyżaków, a po pogromie grunwaldzkim tolerując ich nadal w Prusach i pozwalając na zaprowadzenie protestantyzmu, zewszczęnienie b. zakonu i jego ostatniego mistrza — Hohenzollerna, za co potem Hohenzollernowie odplacili się zdradą i rozbojem. — Polska rozdarła poszła w niewolę, a kaci rozbójnicy znęcali się nad ludem polskim przez 150 lat, by go wytepić, by zatrzeć nawet ślady ohydnej zbrodni.

Naród polski zgrzeszył, gdyż nie spełnił swego posłannictwa, a należyście, ale poniósł w ciągu wieków tak ciężką ofiarę krwi i mienia w obronie chrześcijaństwa, — a stał mimo błędów na tak wysokim poziomie, że niepowrotnie zginać nie mógł, że nie mógł być wykreślony z listy narodów i polityki europejskiej. Musiała przyjsć chwila zmartwychwstania, którą okupiło było trzeba nowymi ofiarami. I przyszło — zmartwychwstanie wbrew wszelkim ludzkim rachubom, bo Bóg tak chciał.

Polska zmartwychwstała przejąć winna na nowo swoje posłannictwo w zmienionych stosunkach i warunkach, winna spełnić swoje zadanie dziejowe, podobne do pierwszego, zadania, które zmartwychwstałej wskazywali wieszcz narodu. — Niestety dotąd bodaj niewielu z tych, którzy wysuwali się na czoło, pomyśleli o tem, ani nie wysnuli z naszych dziejów przedrozbiorowych należytych wniosków, nauk i przestróg, a tych, którzy rozumieją zadanie, posłannictwo Polski, odsuwa się od rządów i wpływów. Niemcy pobite, — ale nie ubezwładnione, za pomocą intryg żydowsko-masońskich gotują się do odwetu za porażkę. Zachęcani słowy socjalistycznego premiera angielskiego Mac Donalda, a ośmieleni zbytnią pobłażliwością — ba wprost germanofilstwem byłych aktywistów, z którymi u nas ręka w rękę idzie cała lewica wraz z mniejszościami znów butnie głoszą: unsere Zukunft liegt im

Osten „nasza przyszłość jest na wschodzie”, co raz głośniej wołają, że b. zabór pruski musi znów stać się ich łupem. Niedwuznacznie więc dążą do zniszczenia Polski, bo tak liczą: Gdy Polska upadnie łatwo zagarniemy Czechosłowację, Serbję, Bułgarię i otworzymy sobie wrota do Konstantynopola i na dalszy Wschód. Polska zniszczona da nam obszary dla kolonizacji niemieckiej, da nam w niewolę robotnika polskiego — i stanie się pomostem do dalszej ekspansji niemieckiej ku Rosji. Zawojowane kraje słowiańskie dadzą Niemcom żywność i dużo surowców, a w szeregi niemieckie dostawia dużo żołnierzy, żer dla armat i samolotów.

Bolszewicka Rosja poddaje się coraz więcej pod wpływ niemieckie, a masy rosyjskie wzmocnić mają wojska niemieckie. Niemcy liczą na bolszewików, bo mają pewne zapewnienia tajnej mafji żydowsko-masońskiej która rządzi w obecnej Rosji, że cała międzynarodówka żydowsko-masońsko-socjalistyczna poprze dążności Niemiec. Polityka caratu rosyjskiego zatruta była przez wpływy niemieckie, zdezerjentowana, a nie miała wcale myśli narodowej. Bolszewicka polityka wręcz przeciwna jest szlachetnym dążnościom narodowym, raczej dąży do wszechświatowego przewrotu w myśl rozkazów tajnej mafji, by zaprowadzić — jak tam, — panowanie żydowsko-masońskiego bolszewizmu, by doprowadzić do zniszczenia i wyzyskania do krwi ludów chrześcijańskich. Zależny pogański nienawistą Niemiec nie liczy się z następstwami przyjaźni bolszewickiej, byleby osiągnął upragniony cel. Polsce i Słowiańszczyźnie tak samo, jak przed wiekami zagraża zachłanny Prusak-Niemiec, a bezprawnie przywłaszczona nazwa „Prusak” przypomina zbyt dobitnie do czego Niemiec-Prusak jest zdolny.

Prusy tzw. Wschodnie tak samo są siedliskiem prusko-luterskich dążeń, jak przed rozbiorami, a stanowią ciągle dla Polski niebezpieczeństwo. Jak przed rozbiorami czeka bolszewicka Rosja na hasło z Berlina, by rzucić się na Polskę.

A nasi lewicowi dyplomaci marzą o przyjaźni z Niemcami i robią im coraz dalsze ustępstwa. Polska, jeżeli chce zachować swój byt, jeżeli chce się ostać, winna stać się walecznym obrońcą przeciw naporowi germańskiemu, a broniąc siebie obronić ma Słowiańszczyznę przed zalewem germańskim. Czy Słowianie zdają sobie z tego sprawę, co ich czeka, gdyby Polska upadła? Czyż w swoim własnym interesie popierają Polskę? Czy nasi dyplomaci działają w tym kierunku, by uprzytomnić pobratymczym narodom, jakie im grozi niebezpieczeństwo, że więc należy złączyć siły Słowiańszczyzny przeciw zakusom niemieckim? — Nasi lewicowi dyplomaci w tym kierunku bodaj nie, lub bardzo mało działali.

Bronić siebie, a tem samym też całą Słowiańszczyznę przeciw Germanom, — to jedna część zadania, posłannictwa Polski. Drugą część wielkiego posłannictwa ma Polska spełnić na Wschodzie.

Runął carat ze swoją bezwzględnością polityką zaboreczą, schizma, która dla caratu była jakby policją kościelną, runęła, bo nie umiała i niezdolną stała do zbożnej religijnej działalności dla ludu, nie uszlachetniała ludu, nie prowadziła na wyżyny religijności i moralności, a stała się współprzyczyną, jeżeli nie najgłówniejszą przyczyną upadku moralnego — a w ślad za nim też politycznego upadku rosyjskiego narodu.

Tymczasowo okrutny bolszewik nie dopuszcza czynnej pomocy dla ludu rosyjskiego, atoli naród polski powinien uświadomić sobie, jak wielką może i powinien spełnić misję wobec

Rosji? powinien w czas przygotowywać się do niej, a zapoczątkowywać ją niezwłocznie. Niedźwiedzia przysługę wyświadczyła nam ze względu na tę misję nawskróś nierozumna wyprawa, na Kijów, która nam wyrządziła ogromne straty, a była wodą na młyn bolszewicko-niemiecki. Bolszewicy wmówili Rosjanom, że Polska żywi zamiary zaborecze, rozbudziła nienawiść ku Polsce — i tem samym na długo uniemożliwiła, a przynajmniej ogromnie utrudniła i opóźniła akcję pokojową Polski na rzecz Rosji. —

Polska winna przygotować się do niesienia materialnej pomocy ludowi rosyjskiemu, gdy przedź czy później runie panowanie bolszewickie. Polska powinna przygotować zastępy dzielnych, moralnie i religijnie na wysokim poziomie stojących inteligentów, którzyby zastąpili mogli, lub uzupełnić szeregi patriotycznej inteligencji rosyjskiej, którą w kraju bolszewicy prawie doszczętnie wytepiłi. — Polski przemyśl — lecz uczciwy — winien przygotowywać się, by mógł nieść wydatną pomoc, a już teraz dostosowywać się do rynku rosyjskiego i wprowadzać wyroby polskie, któreby lud zadawalał, a mogły skutecznie konkurować z niemieckimi.

Szczególnie powinna Polska przygotować się do kulturalnej i misyjnej działalności w Rosji. — Dlatego też cele Kat. Tow. Misyjnego w Polsce i Zakład Misyjny w Lublinie znaleźć powinny w naszym społeczeństwie żywe zainteresowanie się i gorące poparcie.

Pamiętać winniśmy, że pokojowa akcja pomocy u wrażliwego ludu słowiańskiego więcej będzie miała znaczenia, niż wszelkie pisane traktaty, więcej zbliży sąsiednie narody do siebie, niż wszelkie zabiegi i wysiłki dyplomatów. Przekonać naród rosyjski, że Polska żywi dla niego braterskie uczucia, że pragnie mu dopomóc, to pierwszy krok do wielkiego zadania, do zbliżenia, do zbratania obu narodów. Krzywd, które nam wyrządziły krwiożercze rządy carskie i rozbustwieni satrapi, nie możemy kłaść na karb całego narodu, który nie miał wpływu na carską politykę, której służył tylko jako narzędzie.

Niemcy w przeogromnej części popierali przeciw polską politykę Hohenzollernów, zatem naród niemiecki ponosi odpowiedzialność za krzywdy nam wyrządzone, lecz nie tak rosyjski.

Przeobrażona i przekształcona na modę zachodnią, odrodzona w duchu katolickim Rosja, zbratana silnymi węzłami duchowego pokrewieństwa z Polską wywrze wpływ potężny razem z Polską na inne narody słowiańskie, przyczyni się do wytworzenia wielkiej wspólnoty słowiańskiej, o czem marzyli nasi wieszcy i wielcy politycy.

Polska zreorganizowała i zespoliwszy wszystkie narody słowiańskie w jednym zgodnym związku utrwali swój byt, utrwali wolność bratnich narodów — i stanie się apostołem jednej wiary św. i kultury chrześcijańskiej dla bliższego Wschodu — i może dla Dalekiego Wschodu.

Realści może powiedzą: Nam tak ciężko, sami jesteśmy jakby w powijkach, wybrnąć nie możemy z trudności. Jakże mamy zdobyć się na tak szeroko zakreśloną pomoc dla Rosji? — Gdybyśmy zdobyli się na jedno narodową, gdybyśmy zgodnie pracowali, moglibyśmy nie tylko siebie uzdrowić, lecz także zdobyć środki na wielką akcję dla Rosji i całej Słowiańszczyzny. — Jeżeli naród pozna, zrozumie wielkie swe zadanie, niemi się przejmie, to łatwiej zjednoczy się w zgodzie do pracy zbożnej.

Samolubne zamknięcie się w sobie, samolubna praca tylko dla siebie zabójczą jest dla narodu, bo tylko ten naród rośnie i rozwija się, który w całej pełni wykonuje posłannictwo, jakie mu Opatrzność powierzyła, który użytecz-

Dziś o godz. 12 w południe zakończył życie po krótkiej i ciężkiej chorobie opatrzony Sakramentami św. nasz najdroższy ojciec, teść i dziadek

Teofil Sikorski

w 69-tym roku życia
O tem donosi krewnym i znajomym rodzina.

Wąbrzeźno, Bydgoszcz, Grudziądz.
Eksportacja zwłok do kościoła parafjal. w niedzielę o godz. 4 i pół pogrzeb w poniedziałek o godz. 9.

Pałac Św. Obrazów

hotel „Dwór Wąbrzeski.“

W sobotę i niedzielę
o godz. 8-mej wieczorem

Zdobyta miłość

Wytworzył dramat w 6-ciu aktach na tle stosunków dworskich podług opery Auber'a p. t.

„Niema z Portici“

W rolach głównych: znany Carl de Vogt

oraz, uroczą jego partnerką Klara Otto

Precyzyjna gra!

Wspinała wystawiał Malownicze zdjęcia!

W Kowalewie na targowisku, przed domem p. Mollera, w środę 19 listopada 1924 r. o godz. 10 z rana, odbędzie się

publiczna sprzedaż

za gotówkę

różnych rzeczy

i aparatów fotograficznych

nych

po zmarłym Janie Fentrop

Wł. Dzieciolowski

Kurator Sądowy.

Baczność

Obszary dworskie!

Polecamy różne

książki

gospodarcze, kasowe, wyszerogólnienia z dochodu i rozchodu itd. już

oprawione

eksp. Głosu Wąbrzeskiego Wąbrzeźno.

Poszukuje

jednego do dwóch

pokoje

z meblami, lub bez

Jan Nałęcz

Sakala Wydziałowa.

Przyjmuje na

pensje

od zaraz uczeni gimnazjalnych

ul. Kopernika nr. 6

trzeci parter.

Kupię

piec

kaflowy

Łaskawe zgłoszenia przyjmuję

eksp. „Głosu Wąbrz.“

Greple

(Wollkämmel)

z prawdziwej skóry

polecają

J. & E. Eisenack.

Pszenną amerykańską.

mąkę

wyborowej jakości

polecam

Fr. Wegner

filja delikatesów,

Rynek 14.

Wyprzedaj z powodu zmiany interesu!

Wyprzedaj moje towary białe po bardzo niżonych cenach!

Na razie są jeszcze materiały na ubrania, płaszcze, paltoty, szewioty, boston, gabardyna, popelina, Crepe de chine, Crepe-marocian, Crepe georgette, liberty, płótna, inletry, pościelowe, ręcznikowe i t. d.

Spieszne skorzystanie z tej okazji polecam, gdyż później będą niektóre artykuły już wyprzedane.

Skład białawatów Konrad Góralski

Kolejowa 76.

Wąbrzeźno

(naprzeciw poczty)

Nadszedł

wielki transport towarów

Aby szanownej publiczności dać sposobność tanio nabyć towarów na zimę urządzam

6 tanich dni od piątku 14 do środy 19 bm. włącznie

Specjalnie polecam:

90 ctm. szewioty na suknie	mtr. od 2,40 zł.	82 ctm. płócienka na pościelę	mtr. od 0,95 zł.
90 „ materiały w krat. na bluzki	„ 2,50 „	72 „ „ „ fartuchy	„ 0,85 „
90 „ materiały w paski „ „	„ 2,40 „	115 „ „ „ „	„ 1,60 „
120 „ sukienko na suknie złmowe	„ 2,20 „	82 „ „ „ „ koszule	„ 0,90 „
90 „ warpy „ „ „	„ 1,10 „	70 „ barchany „ „	„ 0,90 „
75 „ barchany na bluzki	„ 1,00 „	45 „ ręczniki śliczne desenie	„ 0,70 „

145 ctm. materj. na ubranie mtr. od 3,50 zł. || 145 ctm. flausze na ulstry i płaszcze od 6,50 zł.

Ubrania męskie

20,00 zł.

Ubrania dla młodzieży

17,00 zł.

Ubrania dla chłopców

7,50 zł.

Oprócz tego polecam po bardzo niżonych cenach w wielkim wyborze:

jedwabie, aksamity, popeliny, sukna, manszestry, oraz wszelkie towary krótkie

Płaszcze damskie w wielkim wyborze po specjalnie niżonych cenach.

W tych dniach sprzedaję tylko za gotówkę.

„Bazar” St. Chwiałkowski, Wąbrzeźno Rynek 1.

Skóry podszewowe

w połowach, kruponach i kawalkach, skóry na pasy i szory czarne i brązowe, cielece i jałowicze chromy, przyszwycy chromowe, bukatowe i faledrowe

Przybory obuwnicze, gotowe pasy

z pierwszorzędnej skóry i sierści wielbłądziej, troki do ssysła, tłoczki do pomp

Fabrykacja pierwszorzędnych cholewek

Zygmunt Sigurski Wąbrzeźno, Rynek nr. 20

wielki wybór

ceny umiarkowane.

Wielką klatkę

dla królików, lub kur
sprzedam natychmiast

zgłoszenie do ekspedycji „Głosu Wąbrzeskiego“.

Poszukuję od zaraz

uczeniycy

do haftowania
Wąbrzeźno
główny dworzec 33.

Ogłaszajcie w Gł. Wąbrz.

Dziewczyna

do prania
dobrze polecona potrzebna od zaraz
Maj. Zaskocz, poczta Książki powiat Wąbrzeźno.

Poszukuje

uczni

chętnie przyjmie się chłopca ze wsi, zgłoszenie natychmiast

Handel skór,
E. Balcerowicz i Ska
Brodnica przy moście.

Jutro w sobotę i niedzielę

flaki i nogi wieprzowe
hotel pod „Białym Orłem“.

Ucznia

z lepszym wykształceniem, syna porządnych rodziców
przyjmie zaraz
M. Jezierski

skład żelaza
Wąbrzeźno Rynek.

Górnośl. węgiel w kawałach
z składnicy i z kopalń

Górnośl. angielski węgiel kowalski

Górnośl. koks hutniczy

Łużyckie brykiety

szczapy i rąbane drzewo

polecają
J. & E. Eisenack.

Węgiel kowalski

wprost z składnicy poleca

Aug. Mettner
Kowalewo — Rynek.

żywe

gęsi, kaczki, kury,

oraz wszelki drób
kupi je po najwyższych cenach
Gołębski, Kowalewo
Telefon 8127.

K. i W. Ziętak Wąbrzeźno

Telefon nr. 132

Rynek nr. 19

Telefon nr. 132

Pierwszorzędny magazyn bławatów.

Zbliża się jarmark św. Marcińskiego

i grozi Szan. klienteli miasta Wąbrzeźna i okolicy ponownie niebezpieczeństwo wyzysku przez natrętne „jarmarczne“ narzucanie jej tandetnych towarów pozornie przeciętnego gatunku, a istotnie bezwartościowego.

Czujemy się wskutek tego zobowiązani, zwrócić Szan. Publiczności uwagę na to, że znajdzie w naszym magazynie wszelkie towary, jakie ofiarują przyjezdni, po cenach nie wyższych, ale natomiast towar daleko lepszy i trwalszy.

Nie kupujemy zasadniczo towarów nie klasyfikowanych z błędami fabrycznymi, plamami jednym słowem wadliwych.

Ofiarujemy klienteli naszej towar doborowy, aczkolwiek, nie droższy od jarmarcznej tandety, gdyż nie zależy nam na jednorazowej sprzedaży połączonej z nadzwyczajnym zyskiem, lecz na utrzymaniu naszemu magazynowi klienteli stałej, którą obsłużyć jaknajrzetelniej jest zawsze naszym najgorliwszym staraniem.